

Na podlagi prvega odstavka 25. člena Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 69/95), minister za zdravje objavlja

PROGRAM imunoprofilakse in kemoprofilakse za leto 2004

I

Program imunoprofilakse in kemoprofilakse za leto 2004 opredeljuje naslednje programe:

1. Program imunoprofilakse za predšolske otroke;
2. Program imunoprofilakse za učence, dijake in študente;
3. Program imunoprofilakse za osebe, ki so pri opravljanju dela izpostavljene nalezljivim boleznim;
4. Program imunoprofilakse za druge skupine prebivalstva;
5. Program imunoprofilakse in kemoprofilakse za potnike v mednarodnem prometu;
6. Program kemoprofilakse proti določenim nalezljivim boleznim;
7. Program imunoprofilakse in kemoprofilakse za prebivalstvo v primeru izrednih razmer.

1. PROGRAM IMUNOPROFILAKSE ZA LETO 2004 ZA PREDŠOLSKE OTROKE

1. CEPLJENJE PROTI:

tuberkulozi
daviči
tetanusu
oslovskemu kašlju
otroški paralizi
haemophilusu influenzae (tip b)
ošpicam
mumpsu
rdečkam

CEPLJENJE V PRIMERU INDIKACIJE PROTI:

tifusu
hepatitisu A
meningokoknim okužbam
pnevmokoknim okužbam
noricam
klopnemu meningoencefalitisu
gripi

2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA V PRIMERU INDIKACIJE PROTI:

hepatitisu B
steklini
tetanusu

1. CEPLJENJE

1.1. Cepljenje proti tuberkulozi

Cepljenje se opravi z 1 odmerkom BCG cepiva.

Cepljenje je obvezno za otroke v prvem letu starosti.

Cepljenje novorojenčkov se opravi v porodnišnici, cepljenje otrok, rojenih izven porodnišnic, mora biti opravljeno do dopolnjenih 2 mesecev starosti.

Otroci, ki niso bili cepljeni niti v porodnišnici niti do dopolnjenih 2 mesecev starosti, morajo biti cepljeni do dopolnjenega 1 leta starosti.

Cepljenje otrok v prvem letu starosti se opravi brez predhodnega tuberkulinskega testa.

1.2. Cepljenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju

Cepljenje se opravi s kombiniranim cepivom proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju (acelularno).

1.2.1. Bazično cepljenje je obvezno:

- za otroke, rojene v letu 2003 od dopolnjenih treh mesecev starosti dalje;
- za otroke, rojene v letu 2004, ko dopolnijo 3 mesece starosti.

V obeh primerih mora biti cepljenje končano do dopolnjenih 12 mesecev starosti.

- za zamudnike, če še niso bili cepljeni ali ni dokazov o opravljenem cepljenju.

Daje se 3 odmerke cepiva v presledku 1 do 3 mesecev.

Obvezniki, ki niso prejeli predpisanih odmerkov cepiva, prejmejo manjkajoče odmerke.

Otrokom, ki ne smejo biti cepljeni proti oslovskemu kašlju, se daje 2 odmerka cepiva proti davici in tetanusu v presledku 1 do 3 mesecev.

1.2.2. Revakcinacija – ponovno cepljenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju je obvezno za otroke, ki so že bili bazično cepljeni, in sicer 1 leto od dneva končanega popolnega cepljenja in za zamudnike, ki so bili popolno cepljeni, niso pa bili revakcinirani.

Otroke, ki ne smejo biti revakcinirani proti oslovskemu kašlju, se revakcinira s cepivom proti davici in tetanusu 1 leto od dneva popolnega cepljenja.

Revakcinira se z 1 odmerkom cepiva.

Bazično cepljenje in revakcinacijo proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju se opravi sočasno s cepljenjem proti otroški paralizi in haemophilusu influenzae tip b.

1.3. Cepljenje proti otroški paralizi

Bazično cepljenje proti otroški paralizi se opravi z mrtvim parenteralnim cepivom.

1.3.1. Bazično cepljenje je obvezno:

- za otroke, rojene v letu 2003 od dopolnjenih 3 mesecev starosti dalje;
- za otroke, rojene v letu 2004, ko dopolnijo 3 mesece starosti.

V obeh primerih mora biti cepljenje končano do dopolnjenih 12 mesecev starosti.

- za zamudnike, če še niso bili cepljeni ali ni dokazov o opravljenem cepljenju.

Daje se 3 odmerke cepiva v presledku najmanj enega meseca.

Obvezniki, ki niso prejeli predpisanih odmerkov cepiva, prejmejo samo manjkajoče odmerke.

Izjemoma se cepi tudi otroke, mlajše od 3 mesecev. Indikacijo za morebitno predčasno cepljenje postavi Inštitut za varovanje zdravja RS (v nadaljevanju: IVZ).

1.3.2. Revakcinacija – ponovno cepljenje je obvezno za otroke, ki so že bili bazično cepljeni z živim ali mrtvim cepivom in sicer 1 leto po končanem popolnem cepljenju in za zamudnike, ki so bili popolno cepljeni, niso pa bili revakcinirani.

Daje se 1 odmerek mrtvega cepiva.

Bazično cepljenje in revakcinacijo proti otroški paralizi se opravi sočasno s cepljenjem proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju ter haemophilusu influenzae (tip b).

1.4. Cepljenje proti haemophilusu influenzae (tip b)

Cepljenje se opravi s cepivom proti hemophilusu influenzae tip b (v nadaljevanju: Hib).

1.4.1. Bazično cepljenje je obvezno:

- za otroke, rojene v letu 2003 od dopolnjenih treh mesecev starosti dalje;
- za otroke, rojene v letu 2004, ko dopolnijo 3 mesece starosti.

V obeh primerih mora biti cepljenje končano do dopolnjenih 12 mesecev starosti.

Daje se 3 odmerke cepiva v presledku 1 do 3 mesecev.

- za zamudnike, če še niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni ali ni dokazov o opravljenem cepljenju.

Zamudnikom se daje število odmerkov glede na otrokovo starost. Otrokom v starosti 6 do 12 mesecev se daje 2 odmerka cepiva v presledku enega meseca, otrokom v starosti nad 12 mesecev pa le 1 odmerek.

1.4.2. Revakcinacija – ponovno cepljenje proti Hib je obvezna za otroke, ki so že bili bazično cepljeni, in sicer 1 leto od dneva končanega popolnega cepljenja (z dvema ali tremi odmerki cepiva) in za zamudnike, ki so bili popolno cepljeni, niso pa bili revakcinirani.

Revakcinira se z enim odmerkom cepiva.

Bazično cepljenje in revakcinacija proti Hib se opravi sočasno s cepljenjem proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju ter otroški paralizi.

1.5. Cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam

Cepljenje se opravi s kombiniranim živim atenuiranim cepivom proti ošpicam, mumpsu in rdečkam.

1.5.1. Bazično cepljenje je obvezno za otroke, rojene leta 2003 od dopolnjenih 12 mesecev dalje in mora biti opravljeno najpozneje do dopolnjenih 18 mesecev starosti. Če bo otrok obiskoval vzgojno varstveno organizacijo pred dopolnitvijo 12 mesecev, mora opraviti cepljenje pred vstopom v kolektiv. Cepijo se otroci od dopolnjenih 10 mesecev starosti.

Daje se 1 odmerek cepiva.

1.5.2. Cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je obvezno tudi za otroke, četudi so bili cepljeni, če so za to epidemiološke indikacije, ki jih postavi IVZ.

Daje se 1 odmerek cepiva.

1.6. Cepljenje proti ošpicam

Cepljenje se opravi z monovalentnim, živim, atenuiranim cepivom proti ošpicam.

Če IVZ oceni, da obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje proti ošpicam, je obvezno cepljenje tudi za otroke od 6 do 12 mesecev starosti.

Ti otroci morajo biti ponovno cepljeni v obdobju od 15 do 24 mesecev starosti.

Daje se 1 odmerek cepiva.

1.7. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje se opravi s cepivom proti tifusu.

1.7.1. Cepljenje je obvezno za otroke starejše od dveh let, ki živijo v skupnem gospodinjstvu s klicenoscem trebušnega tifusa.

1.7.2. Cepljenje je obvezno tudi, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ.

Bazično cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

Revakcinacija se opravi z 1 odmerkom cepiva po treh letih.

1.8. Cepljenje proti hepatitisu A

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu A, ki je pripravljeno za otroke.

1.8.1. Indikacijo za cepljenje hemofilikov, otrok s kroničnim jetrnim obolenjem, HIV/aids, pred transplantacijo organov, kostnega mozga, postavi zdravnik specialist.

1.8.2. Cepljenje je obvezno tudi, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ.

Cepljenje se opravi skladno z navodili proizvajalca.

1.9. Cepljenje proti meningokoknim okužbam

Cepljenje otrok se opravi s cepivom za ustrezno starostno skupino.

Cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva proti meningokoknim okužbam, katerega sestava ustreza značilnostim povzročiteljev, ki krožijo.

1.9.1. Indikacijo za cepljenje otrok s pomanjkanjem komplementa in otrok z anatomsko in funkcionalno asplenijo, postavi zdravnik specialist.

1.9.2. Cepljenje je obvezno tudi za otroke, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ ter določi tudi obveznike za cepljenje.

1.10. Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam

Cepljenje otrok se opravi s cepivom za ustrezno starostno skupino.

Indikacijo za cepljenje otrok proti pnevmokoknim okužbam postavi zdravnik specialist. Cepljenje je priporočljivo za otroke, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, jeter, sečil, mišično skeletnega in vezivnega sistema, nekatere maligne neoplazme, sladkorno bolezen, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov, anatomsko ali funkcionalno asplenijo, sum na likvorfistulo ali po prebolelem gnojnem meningitisu po poškodbi, pred ali po presaditvi kostnega mozga ali notranjih organov ter bolezni, ki slabijo imunski odziv.

Bazično cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

Revakcinacijo se opravlja z 1 odmerkom cepiva skladno z navodilom proizvajalca.

1.11. Cepljenje proti noricam

Cepljenje se opravi z živim, atenuiranim cepivom proti noricam.

Cepljenje je priporočljivo za vse otroke starejše od 12 mesecev. Posebno je priporočljivo za otroke, ki so v remisiji akutne levkemije in za otroke, pri katerih so indicirani visoki odmerki kortikosteroidov zaradi bolezni ledvic, težke astme ali drugih bolezni, otroci pred presaditvijo organov. Otrok nekaj časa pred in po cepljenju ne sme prejemati kemoterapije in/ali visokih odmerkov kortikosteroidov. Indikacijo za cepljenje in optimalen čas cepljenja postavi zdravnik specialist.

Cepljenje je priporočljivo tudi za otroke, katerih družinski člani imajo bolezenska stanja z okrnjeno imunostjo.

Cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

1.12. Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti klopnemu meningoencefalitisu, ki je pripravljeno za otroke.

Cepljenje je priporočljivo za otroke starejše od 1 leta, ki bivajo na endemskem območju.

Bazično cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu se praviloma opravi s tremi odmerki cepiva.

Revakcinacijo se opravi z 1 odmerkom cepiva po treh do petih letih.

1.13. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi, ki vsebuje antigene, ki jih za jesensko-zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje je priporočljivo za otroke, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, sečil, mišično skeletnega in vezivnega sistema, nekatere maligne neoplazme, sladkorno bolezen, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov, bolezni, ki slabijo imunski odziv in za otroke, ki so daljši čas zdravljeni s salicilati.

Cepljenje se opravi vsako jesen s številom odmerkov glede na starost otroka in predhodna cepljenja.

2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA

2.1. Cepljenje in seroprofilaksa proti hepatitisu B

2.1.1. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje otrok se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom in vsebuje 10 mikrogramov proteina površinskega antigena v 0,5 ml cepiva.

Cepljenje je obvezno za:

- za novorojenčke HBsAg pozitivnih mater;
- otroke, ki nimajo niti antigena niti zaščitnih protiteles in živijo v tesnem stiku z osebami, ki so nosilci antigena hepatitisa B;
- otroke na hemodializnih oddelkih;
- varovance zavodov za duševno in telesno prizadete;
- hemofilike;
- otroke s kroničnim jetrnim obolenjem;
- otroke s HIV/aids.

Otroci so praviloma cepljeni s tremi odmerki cepiva.

Novorojenčki HBsAg pozitivnih mater morajo biti cepljeni takoj po rojstvu oziroma v prvih 12-ih urah po rojstvu po shemi 0,1,2,12.

Novorojenčki HBsAg pozitivnih mater prejmejo hkrati s prvim odmerkom cepiva na dve različni mesti tudi ustrezno količino humanega imunoglobulina proti hepatitisu B.

Postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B je priporočljivo za otroke, ki še niso bili cepljeni proti hepatitisu B ali so bili cepljeni nepopolno ali ni dokazov o cepljenju, bili pa so izpostavljeni okužbi z virusom hepatitisa B in sicer preko kože ali sluznice.

Izpostavljeni, ki ni bil cepljen ali ni dokazov o cepljenju in je imunski status izvornega vzorca neznan ali pozitiven, prejme poleg 4 odmerkov cepiva po shemi 0,1,2,12 tudi humani imunoglobulin proti hepatitisu B. Imunoglobulin proti hepatitisu B prejme poškodovanec na dve različni mesti istočasno s prvim odmerkom cepiva.

Izpostavljeni, ki ni bil cepljen ali ni dokazov o cepljenju in je imunski status izvornega vzorca negativen, prejme 4 odmerke cepiva po shemi 0,1,2,12, brez seroprofilakse.

Izpostavljeni, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles <10 I.E. ter je bil imunski status izvornega vzorca neznan ali pozitiven, prejme 1 poživitveni odmerek cepiva ter humani imunoglobulin proti hepatitisu B. Imunoglobulin proti hepatitisu B prejme poškodovanec na dve različni mesti istočasno s cepivom.

Izpostavljeni, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles <10 I.E. ter je bil imunski status izvornega vzorca negativen, prejme 1 poživitveni odmerek cepiva proti hepatitisu B, brez seroprofilakse.

Za izpostavljenega, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles >10 I.E., ne glede na imunski status izvornega vzorca, cepljenje ni potrebno.

2.1.2. Seroprofilaksa proti hepatitisu B

Seroprofilakso proti hepatitisu B se opravi z dajanjem humanega imunoglobulina proti hepatitisu B za novorojenčke takoj po rojstvu oziroma v

prvih 12 urah po rojstvu, za poškodovane otroke pa čimprej po poškodbi, če obstaja indikacija za seroprofilakso, in sicer na način ter v odmerku, ki ga predpiše proizvajalec.

2.2. Cepljenje in seroprofilaksa proti steklini v primeru nevarnosti za okužbo

2.2.1. Cepljenje proti steklini

Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom, izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na odmerek.

Cepljenje je obvezno:

- za otroka, ki ga je ugriznila ali kako drugače ranila stekla divja ali domača žival ali žival, za katero se sumi, da je stekla;
- za otroka, ki ga je ugriznil ali kako drugače poškodoval pes, mačka ali druga žival, ki je ni mogoče imeti pod 10-dnevno veterinarsko kontrolo;
- za otroka, ki ga je ugriznil pes, mačka ali druga žival, ki v 10 dneh po ugrizu pokaže znake stekline, pogine, je ubit ali se izgubi.

Cepljenje se opravi glede na težo in mesto poškodbe skladno z navodili proizvajalca.

Za postekspozicijsko cepljenje se daje štiri odmerke cepiva in sicer prva dva odmerka na dan ugotovitve indikacije obojestransko v deltoidni predel, sedmi dan tretji odmerek in enaindvajseti dan četrti odmerek cepiva (0,0,7,21).

V primeru indikacije, ki jo postavi zdravnik specialist na zavodu za zdravstveno varstvo, prejmejo poškodovani otroci hkrati s prvima odmerkoma cepiva tudi humani imunoglobulin proti steklini.

V primeru ponovne poškodbe se glede na eventualno predhodno cepljenje proti steklini opravi cepljenje z enim, dvema ali tremi odmerki, skladno z navodili proizvajalca oziroma dogovorjeno doktrino.

Hkrati z imunizacijo in seroprofilakso proti steklini se opravi tudi cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu skladno z imunizacijskim programom.

Cepljenje proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

2.2.2. Seroprofilaksa proti steklini

Seroprofilakso proti steklini se opravi z dajanjem 20 I.E. humanega antirabičnega imunoglobulina na kilogram telesne teže.

Indikacijo za seroprofilakso postavi zdravnik specialist na zavodu za zdravstveno varstvo skladno z navodilom proizvajalca.

Otrok prejme predpisani odmerek humanega antirabičnega imunoglobulina takoj po ugotovitvi indikacije istočasno s prvima dvema odmerkoma cepiva.

Seroprofilakso proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

2.3. Cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu v primeru nevarnosti za okužbo

Pred cepljenjem in seroprofilakso poškodovanega otroka je obvezno pridobiti dokumentacijo o predhodnih cepljenjih, nato prejme otrok le manjkajoče doze.

2.3.1. Cepljenje proti tetanusu

Popolno postekspozicijsko cepljenje je obvezno v primeru poškodbe za otroke, ki še niso bili cepljeni proti tetanusu ali če ni dokazov o cepljenju. Daje se 3 odmerke cepiva proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju ali 2 odmerka cepiva proti davici in tetanusu ter v obeh primerih še 1 odmerek po 1 letu.

Poškodovani otroci, pri katerih je potrebno popolno cepljenje, prejmejo istočasno s prvim odmerkom cepiva – na dve različni mesti – tudi ustrezni odmerek humanega antitetanusnega imunoglobulina.

Poškodovani otroci, ki so bili v preteklosti cepljeni z enim ali dvema odmerkoma cepiva ali so bili popolno cepljeni pred več kot petimi leti, prejmejo ustrezno število odmerkov cepiva, ob indikaciji pa tudi humani imunoglobulin proti tetanusu.

2.3.2. Seroprofilaksa proti tetanusu

Seroprofilaksa proti tetanusu se opravi z dajanjem humanega antitetaničnega imunoglobulina takoj po ugotovitvi indikacije za postekspozicijsko cepljenje.

3. POSEBNE DOLOČBE

3.1. Podatki o obveznikih

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravnik, ki opravlja obvezno cepljenje, prejema od Ministrstva za notranje zadeve, preko območnega zavoda za zdravstveno varstvo mesečno podatke o novorojencih ter o doseljenih, odseljenih in umrlih otrocih do dopolnjenih 5 let starosti. Podatke prejema, zbira in o njih poroča s pomočjo enotnega računalniškega programa.

3.2. Preverjanje cepilnega stanja

Cepilno stanje predšolskih otrok je potrebno preveriti in opraviti manjkajoča cepljenja skladno s poglavjem II, točka 4.

4. FINANCIRANJE

Obvezna cepljenja so sestavni del delovnega programa in finančnega načrta zdravstvenih zavodov oziroma zasebnih zdravnikov. Za zavarovane osebe se financira iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, za upravičence iz 7. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju pa iz državnega proračuna.

Stroške za nabavo in distribucijo cepiva, ki sodijo v obvezno zdravstveno zavarovanje, poravnava Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije neposredno IVZ-ju.

Cepljenje proti gripi, pnevmokoknim infekcijam, hepatitisu A, meningokoknemu meningitisu, tifusu in noricam se v utemeljenih in dokumentiranih primerih plača iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Neobvezno cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu plača uporabnik oziroma organizator bivanja na endemskem območju.

2. PROGRAM IMUNOPROFILAKSE ZA ŠOLSKO LETO 2004/2005 ZA UČENCE, DIJAKE IN ŠTUDENTE

1. CEPLJENJE PROTI:

ošpicam
mumpsu
rdečkam
davici
tetanusu
otroški paralizi
hepatitisu B

CEPLJENJE V PRIMERU INDIKACIJE PROTI:

tifusu
klopnemu meningoencefalitisu
hepatitisu A
pnevmokoknim okužbam
meningokoknim okužbam
noricam
gripi
haemophilusu influenzae (tip b)

2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA V PRIMERU INDIKACIJE PROTI: hepatitisu B steklini tetanusu

1. CEPLJENJE

1.1. Cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam

Cepljenje se opravi s kombiniranim živim atenuiranim cepivom proti ošpicam, mumpsu in rdečkam.

1.1.1. Revakcinacija – ponovno cepljenje (drugi odmerek cepiva) proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je obvezno za učence, ki bodo šolskem letu 2004/2005 vstopili v 1. razred osnovne šole in za zamudnike.

Cepljenje se opravi pri sistematičnem pregledu za vstop v 1. razred osnovne šole. Če učenci izjemoma iz objektivnih razlogov niso bili cepljeni pri sistematičnem pregledu za vstop v šolo, se jih cepi ob sistematičnem pregledu v 1. razredu.

Cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam se lahko opravi sočasno s cepljenjem proti hepatitisu B.

Če je učenec ob vstopu v šolo ali v 1. razredu prvič cepljen proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je obvezna revakcinacija (drugi odmerek cepiva) čez 1 mesec.

1.1.2. Cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je obvezno tudi za dijake in študente pred vstopom na šolanje, če še niso bili cepljeni.

Če je dijak ali študent ob vstopu na šolanje prvič cepljen proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je obvezna revakcinacija čez 1 mesec.

1.1.3. Ponovno cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je obvezno tudi za učence, dijake in študente, ki so bili cepljeni, če so za to epidemiološke indikacije, ki jih postavi IVZ.

Daje se 1 odmerek ustreznega cepiva.

1.2. Cepljenje proti davici in tetanusu

Cepljenje se opravi s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu.

Revakcinacija – ponovno cepljenje je obvezno za učence, ki v šolskem letu 2004/2005 obiskujejo 3. razred osnovne šole in za zamudnike. Daje se 1 odmerek cepiva.

Učenci v 3. razredu osnovne šole, ki še niso bili cepljeni v predšolski dobi ali nimajo dokumentacije o cepljenju, morajo biti bazično cepljeni.

Daje se 3 odmerke cepiva.

1.3. Cepljenje proti otroški paralizi

Cepljenje proti otroški paralizi se opravi z živim oralnim ali mrtvim parenteralnim cepivom. Indikacijo za cepljenje z mrtvim cepivom (v primeru imunodeficiencie učenca, dijaka, študenta in v primeru imunodeficiencie pri družinskem članu postavi zdravnik specialist).

Revakcinacija-ponovno cepljenje je obvezno za učence, ki v šolskem letu 2004/2005 obiskujejo 3. razred osnovne šole oziroma 7. razred osemletke ali 8. razred devetletke in za zamudnike.

Daje se 1 odmerek cepiva.

Revakcinacijo proti otroški paralizi se lahko opravi sočasno s cepljenjem proti davici in tetanusu.

Učenci, ki še niso bili cepljeni v predšolski dobi ali nimajo dokumentacije o cepljenju, morajo biti bazično cepljeni.

Za bazično cepljenje se daje 3 odmerke živega ali mrtvega cepiva v presledku najmanj enega meseca.

Učenci, ki niso bili popolno cepljeni v predšolski dobi, prejmejo manjkajoče odmerke.

1.4. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom in vsebuje 10 mikrogramov proteina površinskega antigena v 0,5 ml cepiva.

Bazično cepljenje je obvezno za učence, ki v šolskem letu 2004/2005 obiskujejo 1. razred osnovne šole in še niso bili cepljeni ter za zamudnike.

Daje se 3 odmerke cepiva.

Obveznik za šolo prejme prvi odmerek cepiva pri sistematičnem pregledu za vstop v 1. razred. Drugi odmerek cepiva prejme čez 4 do 12 tednov, tretjega pa pri sistematičnem pregledu v 1. razredu čez 6–14 mesecev po prvem odmerku.

Cepljenje proti hepatitisu B se lahko opravi sočasno z revakvacijo proti ošpicam, mumpsu in rdečkam.

Cepljenje zamudnikov se opravi s cepivom proti hepatitisu B s koncentracijo in v odmerku, ki ga glede na starost predpiše proizvajalec.

1.5. Cepljenje proti tetanusu

Cepljenje se opravi s cepivom proti tetanusu.

Revakvacija – ponovno cepljenje je obvezno za dijake, ki v šolskem letu 2004/2005 obiskujejo predzadnji ali zadnji letnik srednješolskega izobraževanja ter mladino do dopolnjenih 18 let starosti, ki ne obiskuje šole. Cepljenje dijakov se opravi ob sistematskem pregledu.

Daje se 1 odmerek cepiva.

Za dijake, ki dotlej niso bili cepljeni ali če ni dokazov o cepljenju, je obvezno bazično cepljenje.

Daje se 3 odmerke cepiva.

1.6. Cepljenje proti davici

Cepljenje proti davici se opravi s cepivom, ki je pripravljeno za otroke nad 6 let in za odrasle.

Če se pojavi davica v epidemični obliki, je cepljenje proti davici obvezno tudi za osebe, stare več kot 14 let, ki utegnejo biti izpostavljene nevarnosti okužbe.

Daje se 1 odmerek cepiva.

1.7. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje se opravi s cepivom proti tifusu.

1.7.1. Cepljenje proti tifusu je obvezno za učence, dijake in študente, ki živijo v skupnem gospodinjstvu s klicenoscem trebušnega tifusa.

1.7.2. Cepljenje je obvezno tudi, če obstajajo epidemiološke indikacije, ki jih postavi IVZ.

Bazično cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

Revakvacijo se opravlja z 1 odmerkom vsaka 3 leta, dokler traja nevarnost okužbe.

1.8. Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti klopnemu meningoencefalitisu. Cepljenje učencev do starosti 12 let se opravi s cepivom, ki je pripravljeno za otroke.

1.8.1. Cepljenje je obvezno za dijake in študente, ki so pri praktičnih vajah izpostavljeni nevarnosti okužbe.

1.8.2. Cepljenje je priporočljivo za učence, dijake in študente za bivanje na endemskem območju.

Bazično cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu se praviloma opravi s 3 odmerki.

Revakvacijo se opravlja z 1 odmerkom cepiva vsakih 3 do 5 let, dokler obstaja nevarnost okužbe.

1.9. Cepljenje proti hepatitisu A

Učence, dijake in študente se cepi s cepivom proti hepatitisu A in sicer s koncentracijo in v odmerku, ki ga glede na starost predpiše proizvajalec.

1.9.1. Indikacijo za cepljenje hemofilikov, učencev, dijakov in študentov s kroničnim jetrnim obolenjem ter HIV/aids, pred transplantacijo organov, kostnega mozga, postavi zdravnik specialist.

1.9.2. Cepljenje je obvezno tudi, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ.

Cepljenje se opravi skladno z navodili proizvajalca.

1.10. Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam

Cepljenje se opravi s polisaharidnim cepivom proti pnevmokoknim okužbam.

Indikacijo za cepljenje učencev, dijakov in študentov proti pnevmokoknim okužbam postavi zdravnik specialist. Cepljenje je priporočljivo za učence, dijake in študente, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, jeter, sečil, mišično skeletnega in vezivnega sistema, nekatere maligne neoplazme, sladkorno bolezen, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov, anatomsko ali funkcionalno asplenijo, sum na likvorfistulo ali po prebolelem gnojnem meningitisu po poškodbi, pred ali po presaditvi kostnega mozga ali notranjih organov ter bolezni, ki slabijo imunski odziv.

Bazično cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

Revakcinacijo se opravi z 1 odmerkom cepiva skladno z navodilom proizvajalca.

1.11. Cepljenje proti meningokoknim okužbam

Cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva proti meningokoknim okužbam, katerega sestava ustreza značilnostim povzročiteljev, ki krožijo.

1.11.1. Indikacijo za cepljenje učencev, dijakov in študentov s pomanjkanjem komplementa in učencev, dijakov in študentov z anatomsko in funkcionalno asplenijo, postavi zdravnik specialist.

1.11.2. Cepljenje je obvezno tudi, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ ter določi obveznike za cepljenje.

1.12. Cepljenje proti noricam

Cepljenje se opravi z živim, atenuiranim cepivom proti noricam.

1.12.1. Cepljenje je priporočljivo za učence, dijake in študente, ki še niso preboleli noric, so pa v remisiji akutne levkemije ali so pri njih indicirani visoki odmerki kortikosteroidov zaradi bolezni ledvic, težke astme ali drugih bolezni ali pred presaditvijo organov. Učenec, dijak ali študent nekaj časa pred in po cepljenju ne sme prejemati kemoterapije in /ali visokih odmerkov kortikosteroidov. Indikacijo za cepljenje in optimalen čas cepljenja postavi zdravnik specialist.

1.12.2. Cepljenje je priporočljivo tudi za družinske člane bolnikov z okrnjeno imunostjo.

1.12.3. Cepljenje je priporočljivo tudi za dijake in študente, ki še niso preboleli noric in obiskujejo zdravstveno izobraževalne programe.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov, ki jih glede na starost predpiše proizvajalec.

1.13. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi, ki vsebuje antigene, ki jih za jesensko-zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje je priporočljivo za učence, dijake in študente, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, sečil, mišično skeletnega in vezivnega sistema, nekatere maligne neoplazme, sladkorno bolezen, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov ter bolezni, ki slabijo imunski odziv.

Cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva vsako jesen.

1.14. Cepljenje proti haemophilusu influenzae (tip b)

Cepljenje se opravi s cepivom proti haemophilusu influenzae tip b.

Indikacija za cepljenje učencev, dijakov in študentov s funkcionalno ali anatomsko asplenijo, težjo motnjo imunskega sistema, posebno osebe s pomanjkanjem IgG2 protiteles in okuženih s HIV, postavi zdravnik specialist.

Cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

1.15. Cepljenje proti drugim nalezljivim boleznim

Nacionalni koordinator cepljenja po potrebi določi za posamezno skupino učencev, dijakov in študentov cepljenje proti drugim nalezljivim boleznim, kadar so učenci, dijaki in študenti v času izobraževanja izpostavljeni drugim povzročiteljem nalezljivih bolezni.

2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA

2.1. Cepljenje in seroprofilaksa proti hepatitisu B

2.1.1. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom in sicer učence in dijake do 15 let z odmerkom 0,5 ml (10 mikrogramov) ter študente in dijake nad 15 let z odmerkom 1,0 ml (20 mikrogramov).

a) Preekspozicijsko cepljenje je obvezno (poleg obveznikov iz točke 1.4.) za:

- učence, dijake in študente, ki nimajo niti antigena niti zaščitnih protiteles in živijo v tesnem stiku z osebami, ki so nosilci antigena hepatitisa B;
- dijake in študente zdravstvenih in drugih izobraževalnih programov, ki so pri praktičnem pouku izpostavljeni okužbi z virusom hepatitisa B pred začetkom praktičnega pouka;
- bolnike na hemodializnih oddelkih;
- varovance zavodov za duševno in telesno prizadete;
- hemofilike;
- uživalce drog z injiciranjem;
- bolnike s kroničnim jetrnim obolenjem;
- bolnike s HIV/aids;
- bolnike s spolno prenosljivimi boleznimi.

Cepljenje se opravi praviloma s tremi odmerki cepiva.

b) Postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B je priporočljivo za učence, dijake in študente, ki še niso bili cepljeni proti hepatitisu B ali so bili cepljeni nepopolno ali ni dokazov o cepljenju, bili pa so pri praktičnih vajah izpostavljeni okužbi z virusom hepatitisa B in sicer preko kože ali sluznice.

Izpostavljeni, ki ni bil cepljen ali ni dokazov o cepljenju in je imunski status izvornega vzorca neznan ali pozitiven, prejme poleg 4 odmerkov cepiva po shemi 0,1,2,12 tudi humani imunoglobulin proti hepatitisu B. Imunoglobulin proti hepatitisu B prejme poškodovanec na dve različni mesti istočasno s prvim odmerkom cepiva.

Izpostavljeni, ki ni bil cepljen ali ni dokazov o cepljenju in je imunski status izvornega vzorca negativen, prejme 4 odmerke cepiva po shemi 0,1,2,12, brez seroprofilakse.

Izpostavljeni, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles <10 I.E. ter je bil imunski status izvornega vzorca neznan ali pozitiven, prejme 1 požitveni odmerek cepiva ter humani imunoglobulin proti hepatitisu B. Imunoglobulin proti hepatitisu B prejme poškodovanec na dve različni mesti istočasno s cepivom.

Izpostavljeni, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles <10 I.E. ter je bil imunski status izvornega vzorca negativen, prejme 1 požitveni odmerek cepiva proti hepatitisu B, brez seroprofilakse.

Za izpostavljenega, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles >10 I.E., ne glede na imunski status izvirnega vzorca, cepljenje ni potrebno.

2.1.2. Seroprofilaksa proti hepatitisu B

Seropofilakso proti hepatitisu B se opravi z dajanjem humanega imunoglobulina proti hepatitisu B osebam, za katere je obvezno postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B in obstaja indikacija za seroprofilakso.

Humani imunoglobulin proti hepatitisu B se daje čimprej po poškodbi na način in v odmerku, ki ga določi proizvajalec.

2.2. Cepljenje in seroprofilaksa proti steklini

Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom, izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na odmerek.

2.2.1. Cepljenje proti steklini

a) Preekspozicijsko cepljenje je obvezno za dijake in študente, ki se pri praktičnem pouku lahko okužijo z virusom stekline.

Daje se 3 odmerke cepiva ter 1 odmerek po 1 letu skladno s shemo za preekspozicijsko cepljenje.

b) Postekspozicijsko cepljenje proti steklini je obvezno za učence, dijake in študente, ki so izpostavljeni okužbi z virusom stekline in sicer:

- za osebo, ki jo je ugriznila ali kako drugače ranila stekla divja ali domača žival ali žival, za katero se sumi, da je stekla;
- za osebo, ki jo je ugriznil ali kako drugače poškodoval pes, mačka ali druga žival, ki je ni mogoče imeti pod 10-dnevno veterinarsko kontrolo;
- za osebo, ki jo je ugriznil pes, mačka ali druga žival, ki v 10 dneh po ugrizu pokaže znake stekline, pogine, je ubita ali se izgubi;
- za osebo, ki se je utegnila okužiti z virusom stekline preko sluznice ali poškodovane kože.

Cepljenje se opravi glede na težo in mesto poškodbe skladno z navodili proizvajalca.

Za postekspozicijsko cepljenje se daje štiri odmerke cepiva in sicer prva dva odmerka na dan ugotovitve indikacije obojestransko v deltoidni predel, sedmi dan tretji odmerek in enaindvajseti dan četrti odmerek cepiva (0,0,7,21).

V primeru indikacije, ki jo postavi zdravnik specialist na zavodu za zdravstveno varstvo, prejmejo poškodovane osebe hkrati s prvima odmerkoma cepiva tudi humani imunoglobulin proti steklini.

V primeru ponovne poškodbe se glede na eventualno predhodno cepljenje proti steklini opravi cepljenje z enim, dvema ali tremi odmerki, skladno z navodili proizvajalca oziroma dogovorjeno doktrino.

Hkrati z imunizacijo in seroprofilakso proti steklini se opravi tudi cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu skladno z imunizacijskim programom.

Cepljenje proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

2.2.2. Seroprofilaksa proti steklini

Seropofilakso proti steklini se opravi s humanim antirabičnim imunoglobulinom.

Indikacijo za seroprofilakso postavi zdravnik specialist na zavodu za zdravstveno varstvo skladno z navodilom proizvajalca.

Opravi se z dajanjem 20 I.E. humanega antirabičnega imunoglobulina na kilogram telesne teže, takoj po ugotovitvi indikacije istočasno s prvima dvema odmerkoma cepiva.

Seropofilakso proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

2.3. Cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu v primeru nevarnosti za okužbo zaradi poškodbe.

Pred cepljenjem in seroprofilakso poškodovanega učenca, dijaka ali študenta je potrebno obvezno pridobiti dokumentacijo o predhodnih cepljenjih in nato opraviti samo manjkajoča cepljenja.

2.3.1. Cepljenje proti tetanusu

Cepljenje se opravi s cepivom proti tetanusu ali s cepivom proti davici in tetanusu.

Popolno postekspozicijsko cepljenje proti tetanusu je obvezno v primeru poškodbe za učence, dijake in študente, ki še niso bili cepljeni ali če ni dokazov o cepljenju.

Daje se 3 odmerke kombiniranega cepiva proti davici in tetanusu ali monovalentnega cepiva proti tetanusu.

Poškodovani učenci, dijaki in študenti, pri katerih je potrebno popolno cepljenje, prejmejo na dve različni mesti s prvim odmerkom cepiva tudi odmerek humanega antitetaničnega imunoglobulina.

Poškodovani učenci, dijaki in študenti, ki so bili v preteklosti cepljeni z enim ali dvema odmerkoma cepiva ali so bili popolno cepljeni ali revakcinirani pred več kot petimi leti, prejmejo ustrezno število odmerkov cepiva, ob indikaciji pa tudi humani imunoglobulin proti tetanusu.

2.3.2. Seroprofilaksa proti tetanusu

Seropofilaksa proti tetanusu se opravi z dajanjem humanega antitetaničnega imunoglobulina.

Seropofilaksa proti tetanusu je obvezna in se opravi glede na cepilni status.

Seropofilaksa proti tetanusu se opravi takoj po ugotovitvi indikacije, hkrati pa se da prvi odmerek cepiva proti tetanusu.

3. POSEBNE DOLOČBE

3.1. Preverjanje cepilnega stanja

Cepilno stanje učencev, dijakov in študentov je potrebno preveriti in opraviti manjkajoča cepljenja skladno s poglavjem II., točka 4. in tudi:

- dijakom in študentom pred začetkom opravljanja praktičnih vaj oziroma dela, kjer so izpostavljeni nalezljivim boleznim.

3.2. Izvajanje cepljenja

Cepljenje učencev, dijakov in študentov opravljajo šolski zdravniki v javnih zavodih, Zdravstveni dom za študente Univerze v Ljubljani, študentska ambulanta v okviru medicine dela Zdravstvenega doma Maribor ter zasebni zdravniki.

Cepljenje dijakov in študentov opravljajo tudi ambulate območnih zavodov za zdravstveno varstvo in IVZ.

Po pridobitvi seznamov dijakov in študentov od šol in univerz ambulate določijo prioriteto vrste cepljenj in oseb za cepljenje glede na tveganje za okužbo s povzročitelji nalezljivih bolezni. Prioriteto cepljenj potrdi nacionalni koordinator.

4. FINANCIRANJE

Obvezna cepljenja so sestavni del delovnega programa in finančnega načrta zdravstvenih zavodov oziroma zasebnih zdravnikov. Za zavarovane osebe se financira iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, za upravičence iz 7. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju pa iz državnega proračuna.

Stroške za nabavo in distribucijo cepiva, ki sodijo v obvezno zdravstveno zavarovanje poravnava Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije neposredno IVZ-ju.

Cepljenje proti gripi, pnevmokoknim infekcijam, hepatitisu A, meningokoknemu meningitisu, haemophilus influenzae (tip b) tifusu in noricam se v utemeljenih in dokumentiranih primerih plača iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Neobvezno cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu plača uporabnik oziroma organizator bivanja na endemskem področju.

3. PROGRAM IMUNOPROFILAKSE ZA OSEBE, KI SO PRI OPRAVLJANJU DELA IZPOSTAVLJENE NALEZLJIVIM BOLEZNIM ZA LETO 2004

1. CEPLJENJE PROTI:

davici
tetanusu
hepatitisu B
hepatitisu A
klopnemu meningoencefalitisu
meningokoknim okužbam
ošpicam
rdečkam
steklini
tifusu
otroški paralizi
noricam
mumpsu
gripi

1. CEPLJENJE

1.1. Cepljenje proti davici

Cepljenje se opravi z monovalentnim cepivom proti davici, ki je pripravljeno za odrasle osebe ali s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu.

Cepljenje je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene okužbi s povzročiteljem davice ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.

Revakcinacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva vsakih 10 let, dokler traja nevarnost okužbe.

1.2. Cepljenje proti tetanusu

Cepljenje se opravi z monovalentnim cepivom proti tetanusu ali s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu.

Cepljenje proti tetanusu je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe s tetanusom.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.

Revakcinacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva vsakih 10 let, dokler obstaja nevarnost okužbe.

1.3. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom in vsebuje 20 mikrogramov površinskega antigena v 1,0 ml cepiva.

Cepljenje je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom hepatitisa B ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.

Praviloma se cepi s tremi odmerki cepiva.

1.4. Cepljenje proti hepatitisu A

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu A.

Cepljenje je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom hepatitisa A (zaposleni pri čiščenju kanalizacije, praznjenju greznic, odstranjevanju smeti ter drugih odpadnih snovi iz naselij).

Cepljenje proti hepatitisu A je obvezno tudi za osebe, ki zaradi svojega dela potujejo v območja, kjer obstaja tveganje za okužbo.

Cepi se s skladno z navodili proizvajalca.

1.5. Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti klopnemu meningoencefalitisu.

Cepljenje je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe z virusom klopnega meningoencefalitisa.

Bazično cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu se praviloma opravi s tremi odmerki cepiva.

Revakcinacijo se opravlja na 3 do 5 let dokler obstaja nevarnost okužbe.

1.6. Cepljenje proti meningokoknim okužbam

Cepljenje se opravi s štirivalentnim polisaharidnim cepivom.

Cepljenje je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.

Cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva.

Revakcinacijo se opravlja dokler obstaja nevarnost okužbe.

1.7. Cepljenje proti ošpicam

Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti ošpicam.

Cepljenje proti ošpicam je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.

1.8. Cepljenje proti rdečkam

Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti rdečkam.

Cepljenje proti rdečkam je obvezno za ženske v fertilni dobi, ki še niso bile cepljene proti rdečkam in so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom rdečk ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.

Daje se 1 odmerek cepiva.

1.9. Cepljenje proti steklini

Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom, izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na odmerek.

Cepljenje proti steklini je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom stekline.

Cepljenje se opravi s tremi odmerki cepiva ter z 1 odmerkom po 1 letu po shemi za preekspozicijsko cepljenje.

Revakcinacijo se opravlja dokler obstaja nevarnost okužbe.

Cepljenje proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

1.10. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje se opravi s cepivom proti trebušnemu tifusu.

Cepljenje proti tifusu je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe (zaposleni pri čiščenju kanalizacije, praznjenju greznic, odstranjevanju smeti ter drugih odpadnih snovi iz naselij).

Cepljenje proti tifusu je priporočljivo za osebe, ki sodelujejo pri izvajanju del na deloviščih izven evropskih držav.

Bazično cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva.

Revakcinacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva vsaka 3 leta, dokler obstaja nevarnost okužbe.

1.11. Cepljenje proti otroški paralizi

Cepljenje proti otroški paralizi se opravi z živim oralnim ali z mrtvim parenteralnim cepivom.

Osebe, ki še nikoli niso bile cepljene proti tej bolezni, smejo biti cepljene le z mrtvim cepivom proti otroški paralizi.

Cepljenje proti otroški paralizi je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom otroške paralize.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.

Revakcinacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva vsakih 10 let, dokler traja nevarnost okužbe.

1.12. Cepljenje proti noricam

Cepljenje se opravi z živim, atenuiranim cepivom proti noricam.

Cepljenje proti noricam je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.

Cepljenje je zlasti priporočljivo za zaposlene v zdravstvenih ustanovah, še posebno na oddelkih za bolnike z motnjami imunosti ter za zaposlene v vzgojno varstvenih ustanovah.

Daje se 2 odmerka cepiva v presledku 6–10 tednov.

1.13. Cepljenje proti mumpsu

Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti mumpsu.

Cepljenje proti mumpsu je obvezno za osebe, ki še niso bile cepljene proti mumpsu in so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom mumpsa ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.

Daje se 1 odmerek cepiva.

1.14. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi, ki vsebuje antigene, ki jih za jesensko-zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje je priporočljivo za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe, še posebno to velja za zdravstvene delavce.

Cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva vsako jesen.

1.15. Cepljenje proti drugim nalezljivim boleznim

Nacionalni koordinator cepljenja po potrebi določi za posamezno skupino zaposlenih cepljenje proti drugim nalezljivim boleznim, če so zaposleni zaradi posebnih nalog pri svojem delu izpostavljeni nalezljivim boleznim.

2. POSEBNE DOLOČBE

2.1. Preverjanje cepilnega stanja

Cepilno stanje je potrebno preveriti in opraviti manjkajoča cepljenja skladno s poglavjem II., točka 4.

2.2. Obveznost cepljenja

Cepljenje proti določeni nalezljivi bolezni je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe in za osebe, ki s svojim delom lahko prenesejo okužbo na druge osebe. Podatke o delovnih mestih glede nevarnosti okužbe s povzročitelji nalezljivih bolezni zagotovi delodajalec. Nacionalni in območni koordinatorji določijo prioriteto za vrsto cepljenj ter prioriteto oseb za cepljenje.

Določila tega programa veljajo tudi za zaposlene v Slovenski vojski.

Cepljenje za zaposlene v Slovenski vojski izvaja Vojaška zdravstvena služba oziroma po potrebi pristojni zavodi za zdravstveno varstvo ali IVZ.

3. FINANCIRANJE

Obvezno cepljenje delavcev, ki so pri svojem delu izpostavljeni nevarnosti okužbe, plača delodajalec, za zaposlene v Slovenski vojski pa Ministrstvo za obrambo.

Praviloma je plačnik neobveznih cepljenj posameznik.

4. PROGRAM IMUNOPROFILAKSE ZA LETO 2004 ZA DRUGE SKUPINE PREBIVALSTVA

1. CEPLJENJE PROTI:

ošpicam
davici
tifusu
meningokoknim okužbam
hepatitisu A
pnevmokoknim okužbam
noricam
klopnemu meningoencefalitisu
gripi
haemophilusu influenzae (tip b)
otroški paralizi

2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA PROTI:

hepatitisu B
steklini
tetanusu

1. CEPLJENJE

1.1. Cepljenje proti ošpicam

Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti ošpicam.

1.1.1. Ob pojavu epidemije ošpic ali ob ugotovitvi previsokega deleža dovzetnih je cepljenje proti ošpicam obvezno za osebe, ki jih določi IVZ.

1.1.2. Cepljenje proti ošpicam je obvezno tudi za osebe, ki so bile v stiku z bolnikom z ošpicami, pa niso bile cepljene ali pa so prejele le en odmerek cepiva proti ošpicam in je od cepljenja minilo več kot 1 leto.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.

1.2. Cepljenje proti davici

Cepljenje se opravi z monovalentnim cepivom proti davici, ki je pripravljeno za odrasle osebe ali s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu.

Ob epidemiološki indikaciji, ki jo je postavil IVZ, je cepljenje proti davici obvezno za odrasle osebe, ki utegnejo biti izpostavljene nevarnosti okužbe.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.

1.3. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje se opravi s cepivom proti trebušnemu tifusu.

1.3.1. Cepljenje proti tifusu je obvezno za osebe, ki živijo v skupnem gospodinjstvu s klicenoscem trebušnega tifusa.

1.3.2. Poleg tega je cepljenje obvezno tudi za osebe, za katere po epidemioloških

indikacijah to določi IVZ.

Bazično cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva.

Revakcinacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva vsaka 3 leta, dokler obstaja nevarnost okužbe.

1.4. Cepljenje proti meningokoknim okužbam

Cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva proti meningokoknim okužbam, katerega sestava ustreza značilnostim povzročiteljev, ki krožijo.

1.4.1. Indikacijo za cepljenje oseb s pomanjkanjem komplementa in oseb z anatomsko in funkcionalno asplenijo postavi zdravnik specialist.

1.4.2. Cepljenje je obvezno tudi, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ ter določi tudi obveznike za cepljenje.

1.5. Cepljenje proti hepatitisu A

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu A.

Cepljenje je obvezno, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ. Indikacijo za cepljenje hemofilikov, bolnikov s kroničnim hepatitisom B in C ter HIV/aids postavi zdravnik specialist.

Cepljenje se opravi skladno z navodili proizvajalca.

Revakcinacijo se opravlja skladno z navodili proizvajalca, dokler obstaja nevarnost okužbe.

1.6. Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam

Cepljenje se opravi s polisaharidnim cepivom proti pnevmokoknim okužbam.

Indikacijo za cepljenje oseb proti pnevmokoknim okužbam postavi zdravnik specialist. Cepljenje je priporočljivo za osebe, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, jeter, sečil, mišično skeletnega in vezivnega sistema, nekatere maligne neoplazme, sladkorno bolezen, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov, anatomsko ali funkcionalno asplenijo, sum na likvorfistulo ali po prebolelem gnojnem meningitisu po poškodbi, za osebe pred ali po presaditvi kostnega mozga ali notranjih organov ter bolezni, ki slabijo imunski odziv. Cepljenje se priporoča vsem, ki so starejši od 65 let.

Bazično cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva.

Revakcinacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva skladno z navodilom proizvajalca.

1.7. Cepljenje proti noricam

Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti noricam.

Cepljenje je priporočljivo za osebe, ki niso prebolele noric, še zlasti kronični bolniki, ter bolniki z levkemijo v remisiji.

Cepljenje je priporočljivo tudi za žene v fertileni dobi, ki še niso prebolele noric.

Cepljenje se opravi z dvema odmerkoma cepiva v presledku 6–10 tednov.

1.8. Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti klopnemu meningoencefalitisu.

Cepljenje je priporočljivo za osebe, ki bivajo ali predvidevajo aktivnosti na endemskem območju.

Bazično cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu se praviloma opravi s tremi odmerki cepiva.

Revakcinacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva vsakih 3 do 5 let, dokler obstaja nevarnost okužbe.

1.9. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi, ki vsebuje antigene, ki jih za jesensko-zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje je priporočljivo za osebe, starejše od 65 let, za osebe, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, sečil, mišično skeletnega in vezivnega sistema, nekatere maligne neoplazme, sladkorno bolezen, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov ter bolezni, ki slabijo imunski odziv.

Cepi se z enim odmerkom cepiva vsako jesen.

1.10. Cepljenje proti haemophilusu influenzae (tip b)

Cepljenje se opravi s cepivom proti haemophilusu influenzae tip b.

Indikacija za cepljenje oseb s funkcionalno ali anatomsko asplenijsko, težjo motnjo imunskega sistema, posebno osebe s pomanjkanjem IgG2 protiteles in okuženih s HIV postavi zdravnik specialist.

Cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

1.11. Cepljenje proti otroški paralizi

Cepljenje proti otroški paralizi se opravi z živim oralnim ali z mrtvim parenteralnim cepivom. Osebe, ki še nikoli niso bile cepljene proti tej bolezni, smejo biti cepljene le z mrtvim cepivom proti otroški paralizi.

Cepljenje proti otroški paralizi je obvezno za osebe, za katere v primeru sporadičnega primera ali epidemije postavi indikacijo IVZ.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.

2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA

2.1. Cepljenje in seroprofilaksa proti hepatitisu B

2.1.1. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom in vsebuje 20 mikrogramov površinskega antigena v 1,0 ml cepiva.

a) Preekspozicijsko cepljenje je obvezno za:

- osebe, ki nimajo niti antigena niti zaščitnih protiteles in živijo v tesnem stiku z osebami, ki so nosilci antigena hepatitisa B. Prioriteto za cepljenje imajo spolni partnerji;
- bolnike na hemodializnih oddelkih;
- varovance zavodov za duševno in telesno prizadete;
- hemofilike;
- uživalce drog z injiciranjem;
- bolnike s kroničnim hepatitisom C;
- bolnike s HIV/aids;
- bolnike s spolno prenosljivimi boleznimi in njihove spolne partnerje.

Cepljenje se opravi praviloma s tremi odmerki cepiva. Cepljenje dializnih bolnikov opravimo s štirimi odmerki dvojne količine cepiva po shemi 0,1,2,6.

b) Postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B je priporočljivo za osebe, ki še niso bile cepljene proti hepatitisu B ali so bile cepljene nepopolno ali ni dokazov o cepljenju, bile pa so izpostavljene okužbi z virusom hepatitisa B in sicer preko kože ali sluznice.

Izpostavljeni, ki ni bil cepljen ali ni dokazov o cepljenju in je imunski status izvornega vzorca neznan ali pozitiven, prejme poleg 4 odmerkov cepiva po shemi 0,1,2,12 tudi humani imunoglobulin proti hepatitisu B. Imunoglobulin proti hepatitisu B prejme poškodovanec na dve različni mesti istočasno s prvim odmerkom cepiva.

Izpostavljeni, ki ni bil cepljen ali ni dokazov o cepljenju in je imunski status izvornega vzorca negativen, prejme 4 odmerke cepiva po shemi 0,1,2,12, brez seroprofilakse.

Izpostavljeni, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles <10 I.E. ter je bil imunski status izvornega vzorca neznan ali pozitiven, prejme 1 poživitevni odmerek cepiva ter humani imunoglobulin proti hepatitisu B.

Imunoglobulin proti hepatitisu B prejme poškodovanec na dve različni mesti istočasno s cepivom.

Izpostavljeni, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles <10 I.E. ter je bil imunski status izvirnega vzorca negativen, prejme 1 poživiteni odmerek cepiva proti hepatitisu B, brez seroprofilakse.

Za izpostavljenega, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles >10 I.E., ne glede na imunski status izvirnega vzorca, cepljenje ni potrebno.

2.1.2. Seroprofilaksa proti hepatitisu B

Seroprofilakso proti hepatitisu B se opravi z dajanjem humanega imunoglobulina proti hepatitisu B osebam, za katere je priporočljivo postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B in obstaja indikacija za seroprofilakso.

Humani imunoglobulin proti hepatitisu B se daje čimprej po poškodbi na način in v odmerku, ki ga predpiše proizvajalec.

2.2. Cepljenje in seroprofilaksa proti steklini

2.2.1. Cepljenje proti steklini

Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom, izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na odmerek.

Postekspozicijsko cepljenje proti steklini je obvezno za vse osebe, ki so izpostavljene okužbi z virusom stekline in sicer:

- za osebo, ki jo je ugriznila ali kako drugače ranila stekla divja ali domača žival ali žival za katero se sumi, da je stekla;
- za osebo, ki jo je ugriznil ali kako drugače poškodoval pes, mačka ali druga žival, ki je ni mogoče imeti pod 10-dnevno veterinarsko kontrolo;
- za osebo, ki jo je ugriznil pes, mačka ali druga žival, ki v 10-ih dneh po ugrizu pokaže znake stekline, pogine, je ubita ali se izgubi;
- za osebo, ki se je utegnila okužiti z virusom stekline preko sluznice ali poškodovane kože.

Cepljenje se opravi glede na težo in mesto poškodbe skladno z navodili proizvajalca.

Za postekspozicijsko cepljenje se daje štiri odmerke cepiva in sicer prva dva odmerka na dan ugotovitve indikacije obojestransko v deltoidni predel, sedmi dan tretji odmerek in enaindvajseti dan četrti odmerek cepiva (0,0,7,21).

V primeru indikacije, ki jo postavi zdravnik specialist na zavodu za zdravstveno varstvo prejmejo poškodovanci hkrati s prvima odmerkoma cepiva tudi humani imunoglobulin proti steklini.

V primeru ponovne poškodbe se glede na eventualno predhodno cepljenje proti steklini opravi cepljenje z enim, dvema ali tremi odmerki, skladno z navodili proizvajalca oziroma dogovorjeno doktrino.

Hkrati z imunizacijo in seroprofilakso proti steklini se opravi tudi cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu skladno z imunizacijskim programom.

Cepljenje proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

2.2.2. Seroprofilaksa proti steklini

Seroprofilaksa proti steklini se opravi z dajanjem humanega antirabičnega imunoglobulina.

Indikacijo za seroprofilakso postavi zdravnik specialist na zavodu za zdravstveno varstvo skladno z navodilom proizvajalca.

Opravi se z dajanjem 20 I.E. humanega antirabičnega imunoglobulina na kilogram telesne teže, takoj po ugotovitvi indikacije istočasno s prvima dvema odmerkoma cepiva.

Seroprofilakso proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

2.3. Cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu

Cepljenje se opravi s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu ali z monovalentnim cepivom proti tetanusu.

2.3.1. Cepljenje proti tetanusu

a) Preekspozicijsko cepljenje proti tetanusu je obvezno za vse osebe, ki še niso bile cepljene proti tetanusu ali če ni dokazov o cepljenju ali je od cepljenja ali revakcinacije preteklo več kot 10 let.

Osebam, ki še niso bile cepljene proti tetanusu ali če ni dokazov o cepljenju se daje 3 odmerke kombiniranega cepiva proti davici in tetanusu ali monovalentnega cepiva proti tetanusu.

Osebam, pri katerih je od cepljenja ali revakcinacije minilo več kot 10 let, se daje 1 odmerek cepiva proti davici in tetanusu ali monovalentnega cepiva proti tetanusu.

b) Postekspozicijsko cepljenje

Pred cepljenjem in seroprofilakso poškodovane osebe je obvezno pridobiti dokumentacijo o predhodnih cepljenjih.

Popolno postekspozicijsko cepljenje proti tetanusu je obvezno v primeru poškodbe za osebe, ki še niso bile cepljene ali če ni dokazov o cepljenju.

Daje se 3 odmerke kombiniranega cepiva proti davici in tetanusu ali monovalentnega cepiva proti tetanusu.

Poškodovanci, pri katerih je potrebno popolno cepljenje, prejmejo na dve različni mesti istočasno s prvim odmerkom cepiva tudi ustrezni odmerek humanega antitetaničnega imunoglobulina.

Poškodovane osebe, ki so bili v preteklosti cepljene z enim ali dvema odmerkoma cepiva ali so bile popolno cepljene ali revakcinirane pred več kot petimi leti, prejmejo ustrezno število odmerkov cepiva, ob indikaciji pa tudi humani imunoglobulin proti tetanusu.

2.3.2. Seroprofilaksa proti tetanusu

Seroprofilaksa proti tetanusu se opravi z dajanjem humanega antitetaničnega imunoglobulina.

Seroprofilaksa proti tetanusu je obvezna in se opravi glede na cepilni status.

Seroprofilaksa proti tetanusu se opravi takoj po ugotovitvi indikacije, hkrati pa se da prvi odmerek cepiva proti tetanusu.

3. POSEBNE DOLOČBE

Cepilno stanje je potrebno preveriti in opraviti manjkajoča cepljenja skladno s poglavjem II., točka 4.

4. FINANCIRANJE

Obvezna cepljenja so sestavni del obveznega zdravstvenega zavarovanja in se financirajo iz sredstev za obvezno zdravstveno zavarovanje. Če plača stroške obveznega cepljenja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, le-ta stroške za nabavo in distribucijo cepiva poravnava neposredno IVZ-ju.

Cepljenje proti gripi, pnevmokoknim infekcijam, hepatitisu A, meningokoknemu meningitisu, haemophilusu influenzae (tip b) tifusu in noricam se v utemeljenih in dokumentiranih primerih plača iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Praviloma je plačnik neobveznih cepljenj posameznik.

5. PROGRAM IMUNOPROFILAKSE IN KEMOPROFILAKSE ZA LETO 2004 ZA POTNIKE V MEDNARODNEM PROMETU

1. CEPLJENJE PROTI:

rumeni mrzlici

davici

tetanusu

gripi

hepatitisu A

hepatitisu B

meningoencefalitisu, ki ga prenašajo klopi ali komarji

meningokoknim okužbam

otroški paralizi

steklini

tifusu

koleri

2. KEMOPROFILAKSA PROTI:

malariji

CEPLJENJE

1.1. Cepljenje proti rumeni mrzlici

Cepljenje se opravi z živim cepivom proti rumeni mrzlici.

Cepljenje proti rumeni mrzlici je obvezno:

- za osebe, ki potujejo v državo, v kateri je ta bolezen;
- za osebe, ki potujejo v državo, ki zahteva cepljenje proti tej bolezni.

Za bazično cepljenje se daje 1 odmerek cepiva.

Revakcinacijo se opravlja vsakih 10 let z enim odmerkom cepiva.

Mednarodno potrdilo o cepljenju proti rumeni mrzlici prične veljati 10 dni po bazičnem cepljenju, revakciniranim pa z dnem revakcinacije in velja 10 let.

Cepljenje proti rumeni mrzlici izvaja samo IVZ.

1.2. Cepljenje proti davici

Cepljenje se opravi z monovalentnim cepivom proti davici, ki je pripravljeno za odrasle osebe ali s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu.

Cepljenje proti davici je obvezno za potnike, ki potujejo na območja, kjer je epidemija davice, če potniki še niso bili cepljeni ali so bili cepljeni nepopolno ali je od zadnjega odmerka popolnega cepljenja ali revakcinacije minilo več kot 10 let.

Cepi se z ustreznim številom odmerkov, odvisno od cepilnega statusa.

1.3. Cepljenje proti tetanusu

Cepljenje se opravi z monovalentnim cepivom proti tetanusu ali s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu.

Cepljenje proti tetanusu je priporočljivo za potnike, ki še niso bili cepljeni ali so bili cepljeni nepopolno ali, če je od zadnjega odmerka popolnega cepljenja ali revakcinacije minilo več kot 10 let, še zlasti, če obstaja tveganje za poškodbe (alpinizem, treking).

Cepi se z ustreznim številom odmerkov, odvisno od cepilnega statusa.

1.4. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi.

Priporočljivo je za potnike, ki potujejo v sezoni, značilni za gripo in sicer za potnike, ki potujejo v sezoni april-september na južno zemeljsko poloblo ter v mesecih od novembra do februarja po severni polobli.

1.5. Cepljenje proti hepatitisu A

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu A in sicer s koncentracijo in v odmerku, ki ga glede na starost potnika predpiše proizvajalec.

Cepljenje proti hepatitisu A je priporočljivo za osebe, ki potujejo na območja, kjer obstaja tveganje za okužbo s hepatitisom A.

Cepi se s skladno z navodili proizvajalca.

1.6. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom in sicer s cepivom s koncentracijo in v odmerku, ki ga glede na starost potnika predpiše proizvajalec.

Cepljenje proti hepatitisu B je priporočljivo za potnike, ki potujejo v območja z visoko stopnjo endemije ali bodo zaradi načina potovanja in bivanja izpostavljeni večjemu tveganju za okužbo s hepatitisom B.

Praviloma se daje 3 odmerke cepiva.

1.7. Cepljenje proti meningoencefalitisu, ki ga prenašajo klopi ali komarji

Cepljenje je priporočljivo za potnike v dežele, kjer je tveganje za okužbo.

Za različna geografska področja obstajajo specifična cepiva proti meningoencefalitisu, ki ga prenašajo klopi ali komarji.

Cepljenje se opravi skladno z navodili proizvajalca.

1.8. Cepljenje proti meningokoknim okužbam

Cepljenje se opravi s cepivom proti meningokoknim okužbam.

Cepljenje proti meningokoknim okužbam je priporočljivo za potnike, ki potujejo na območje, kjer je epidemija meningokoknega meningitisa ali se meningokokni meningitis občasno pojavlja.

Cepljenje je priporočljivo tudi za osebe, ki so na potovanjih izpostavljene tesnemu kontaktu z domačini ali množico ljudi (npr. shodi).

Daje se 1 odmerek cepiva, ki vsebuje soje, ki v teh območjih povzročajo bolezen.

1.9. Cepljenje proti otroški paralizi

Cepljenje proti otroški paralizi se opravi z živim oralnim ali mrtvim parenteralnim cepivom.

Cepljenje proti otroški paralizi je priporočljivo za potnike, ki potujejo v dežele, kjer obstaja tveganje za okužbo z otroško paralizo.

Osebe, ki še nikoli niso bile cepljene proti tej bolezni, smejo biti cepljene le z mrtvim cepivom proti otroški paralizi.

Potniki, ki še niso bili cepljeni, prejmejo število odmerkov bazičnega cepljenja, sicer prejmejo le manjkajoče odmerke cepiva.

1.10. Cepljenje proti steklini

Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom, izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na odmerek.

Cepljenje proti steklini je priporočljivo za potnike, ki potujejo v dežele, kjer je tveganje za okužbo s steklino, zlasti, če zaradi načina potovanja obstaja tveganje za ugriz ali poškodbo stekle živali.

Daje se 3 odmerke cepiva po shemi za preekspozicijsko cepljenje.

Cepljenje proti steklini opravljajo samo IVZ in zavodi za zdravstveno varstvo.

1.11. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje se opravi s cepivom proti tifusu.

Cepljenje proti tifusu je priporočljivo za osebe, ki potujejo v območja, kjer je zaradi epidemiološke situacije tveganje za okužbo s tifusom.

Cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva.

1.12. Cepljenje proti koleri

Cepljenje se opravi s cepivom proti koleri.

Cepljenje proti koleri je priporočljivo za osebe, ki potujejo v območja, kjer je zaradi epidemiološke situacije tveganje za okužbo.

2. KEMOPROFILAKSA PROTI MALARIJI

Daje se ustrezen odmerek izbranega antimalarika, odvisno od območja, na katerega potnik potuje, trajanja in namena potovanja.

Kemoprofilaksa proti malariji je obvezna za osebe, ki odhajajo v države ali območja, v katerih je tveganje za okužbo z malarijo.

3. IZVAJANJE CEPLJENJA

Cepljenje potnikov, kemoprofilakso proti malariji in svetovanje pred potovanjem opravljajo IVZ in območni zavodi za zdravstveno varstvo. Cepljenje proti rumeni mrzlici opravlja samo IVZ.

4. FINANCIRANJE

Cepljenje potnikov in kemoprofilaksa proti malariji v mednarodnem prometu niso vključeni v program obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Obvezna cepljenja in kemoprofilakso so dolžni plačati organizatorji dela v tujini ali posamezniki.

6. PROGRAM KEMOPROFILAKSE PROTI DOLOČENIM NALEZLJIVIM BOLEZNIM ZA LETO 2004

KEMOPROFILAKSA PROTI:

gnojnemu meningitisu

HIV-aids

koleri

škrlatinki

tuberkulozi

gripi

oslovskemu kašlju

1. KEMOPROFILAKSA

1.1. Kemoprofilaksa proti gnojnemu meningitisu

Kemoprofilaksa proti gnojnemu meningitisu je obvezna za:

- osebe, ki živijo v tesnem kontaktu (v istem prostoru) z bolnikom;
- ob pojavu v kolektivu po predhodni takojšnji konzultaciji z območnim zavodom za zdravstveno varstvo ali IVZ.

1.1.1. Kemoprofilaksa proti meningokoknemu meningitisu

Daje se ustrezne doze rifampicina: odraslim in otrokom 2 dni.

1.1.2. Kemoprofilaksa proti hemofilusnemu meningitisu

Družinskim članom se daje v primeru, da je v družini otrok, mlajši od 4 let, ki ni bil ali je nepopolno cepljen, ustrezne doze rifampicina: odraslim in otrokom 4 dni.

V kolektivu se daje odraslim in otrokom iz skupine, kjer je zboleli otrok, če je v skupini otrok mlajši od 4 let, ki ni bil ali je nepopolno cepljen.

1.2. Kemoprofilaksa proti HIV-aids

Daje se določeno kombinacijo protiretrovirusnih zdravil, glede na oceno tveganja. Kemoprofilakso svetuje infektolog.

1.3. Kemoprofilaksa proti koleri

Daje se ustrezne doze doksiciklina.

Kemoprofilaksa proti koleri je obvezna za vse osebe, ki so jedle hrano ali pile vodo, ki sta onesnaženi ali se sumi, da sta onesnaženi s povzročitelji kolere.

1.4. Kemoprofilaksa proti škrlatiniki

Daje se penicilin, pri preobčutljivosti na penicilin pa eritromicin v enakih dozah, kot so potrebne za terapijo. Izvajati se mora 10 dni.

Kemoprofilaksa ob pojavu škrlatinke je obvezna:

- za otroke v družinskem kontaktu, kjer imajo družinski člani v anamnezi revmatsko vročico ali kjer so slabe socialne razmere;
- ob pojavu škrlatinke ali streptokoknega tonzilo-faringitisa v kolektivu po predhodni konzultaciji z območnim zavodom za zdravstveno varstvo.

1.5. Kemoprofilaksa proti tuberkulozi (preventivno zdravljenje latentne tuberkulozne okužbe)

Daje se ustrezne doze izoniazida in rifampicina 3 mesece (rifampicina in pirazinamida 2 meseca) HIV negativnim in pozitivnim odraslim od 18 do 35 let starosti.

Daje se ustrezne doze izoniazida in rifampicina 3 mesece otrokom in mladostnikom do 18 let starosti.

Daje se ustrezna doza izoniazida 9 mesecev nosečnicam, novorojenčkom in HIV pozitivnim bolnikom, ki ne morejo prejemati rifampicina.

Pred uvedbo kemoprofilakse je potrebno izključiti aktivno tuberkulozo.

Kemoprofilaksa je obvezna:

- za otroke do 5 let starosti, ki so bili v tesnem kontaktu z bolnikom z mikroskopsko pozitivno pljučno tuberkulozo, ne glede na ugotovitev tuberkulinskega testiranja;
 - za osebe od 5 do 35 let starosti, ki živijo v tesnem kontaktu z mikroskopsko pozitivnim bolnikom s tuberkulozo pri pozitivnem testu z reakcijo 10 mm ali več;
 - za HIV pozitivne osebe in osebe zdravljene z imunosupresivnimi zdravili, ki imajo tuberkulinski test pozitiven z reakcijo 5 mm ali več;
 - za osebe, ki lahko aktivirajo latentno tuberkulozo zaradi posebnih pogojev (osebe z določenimi spremljajočimi boleznimi in stanji, HIV negativni intravenski uživalci drog, priseljeni do 5 let iz držav z visoko incidenco tuberkuloze, oskrbovanci zaporov, popravnih in negovalnih ustanov), ki imajo tuberkulinski test 10 mm ali več.
- Kemoprofilaksa se lahko ponudi tudi drugim osebam iz kontakta po presoji specialista pulmologa.

1.6. Kemoprofilaksa proti gripi

Daje se ustrezne doze preparata proti gripi, dokler traja nevarnost okužbe.

Kemoprofilaksa je priporočljiva za:

- osebe, ki se zaradi kontraindikacij ne smejo cepiti;
- osebe, ki so se cepile, pa še ni preteklo 14 dni od cepljenja;
- osebe s slabšim imunskim odzivom;
- osebe, ki delajo v zdravstvenih in socialnih ustanovah, domovih za ostarele, kjer se je pojavila epidemija gripe in niso bile cepljene.

1.7. Kemoprofilaksa proti oslovskemu kašlju

V primeru, da je v družini dojenček mlajši od 6 mesecev, je eritromicin ali midekamicin ali azitromicin priporočljiv pri vseh družinskih članih in tesnih kontaktih

ne glede na starost in imunizacijski status, če je tipična klinična slika ali je diagnoza pri njih potrjena mikrobiološko.

2. FINANCIRANJE

Obvezna kemoprofilaksa po programu se financira iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja oziroma iz državnega proračuna za osebe iz 7. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Neobvezno kemoprofilakso plača posameznik.

7. PROGRAM IMUNOPROFILAKSE IN KEMOPROFILAKSE ZA PREBIVALSTVO V PRIMERU IZREDNIH RAZMER ZA LETO 2004

1. Cepljenje in zaščito z zdravili za prebivalstvo v primeru izrednih razmer (naravne in druge nesreče, posebna izpostavljenost nalezljivim boleznim, terorizem z biološkimi agensi itd.) se opravi z ustreznimi cepivi in preparati za kemoprofilakso (proti tetanusu, davici, hepatitisu A in B, klopnemu meningoencefalitisu, steklini, antraxu, kugi, tularemiji, brucelozi, botulizmu, Q vročici, kozam itd.).

2. POSEBNE DOLOČBE

Pred izvajanjem programa cepljenja v primeru izrednih razmer je potrebno pridobiti podatke o precepljenosti prebivalstva oziroma posameznih ogroženih skupin.

Preparate za izvajanje programa v primeru izrednih razmer se zagotovi iz državnih rezerv.

3. FINANCIRANJE

Imunoprofilaksa in kemoprofilaksa za prebivalstvo v primeru izrednih razmer se financira iz sredstev državnega proračuna.

II

1. V Republiki Sloveniji se izvajata imunoprofilaksa in kemoprofilaksa na osnovi predpisanih programov za posamezne skupine prebivalcev.
2. Cepljenje izvajajo zdravniki v zdravstvenih zavodih in zasebni zdravniki, delo vseh pa koordinirajo območni koordinatori na zavodih za zdravstveno varstvo ter nacionalni koordinatori na IVZ. Koordinatorje in cepitelje imenuje minister pristojen za zdravstvo. Seznam koordinatorjev cepljenja ter zdravnikov izvajalcev cepljenja sta priloga I. in II. tega programa in sta njegov sestavni del.
3. Obvezno cepljenje proti nalezljivim boleznim se opravlja neprekinjeno čez vse leto (kontinuirano cepljenje), razen če obstajajo epidemiološke indikacije, zaradi katerih se začasno prekine cepljenje. Predlog za prekinitev ter ponoven začetek cepljenja poda IVZ.
Program imunoprofilakse in kemoprofilakse za prebivalstvo v primeru izrednih stanj se izvaja le, če so za to podani pogoji. Indikacijo za cepljenje ter obveznike za cepljenje določi minister za zdravje na predlog IVZ.
4. Imunoprofilaksa posameznika se opravi po preverjanju cepilnega statusa.
To stanje se preveri v zdravstveni dokumentaciji ali tako, da kandidat za cepljenje odgovorni osebi kot dokaz predloži dokument o opravljenih prejšnjih cepljenjih.
Na podlagi ugotovljenega stanja o prejšnjih cepljenjih se po predhodnem preverjanju splošnih in posebnih kontraindikacij opravi cepljenje (bazično cepljenje) oziroma ponovno cepljenje (revakcinacija) v skladu s tem programom.

Obvezno je preveriti cepilni status in opraviti manjkajoča cepljenja skladno s programom:

- pred vstopom v vse vrste kolektivov;
- ob poškodbi ali rani;
- ob sprejemu na zdravljenje v bolnišnici;
- ob vsakem obisku pri izbranem zdravniku;
- ob epidemiološki indikaciji, ki jo postavi IVZ.

Cepljenje se opravi po predhodnem informiranju cepljenih ali zastopnikov cepljenih oseb glede varnosti in koristi cepljenja ter pojavov pridruženih cepljenju in ravnanja v zvezi z njimi.

5. Izvajanje imunoprofilakse se organizira tako, da ni možen prenos okužbe na ljudi in v okolje s tem, da se prepreči prenos med delom in pri ravnanju z infektivnimi odpadki.
6. Prostor in oprema, kjer se izvaja imunoprofilaksa morata ustrezati sanitarno tehničnim in higienskimi zahtevam, ki veljajo za javne zdravstvene zavode in zasebno zdravstveno dejavnost.
7. Imunoprofilaksa se izvaja izključno s preparati, ki jih za območje Republike Slovenije nabavlja, skrbi za kontrolo njihove kakovosti, centralno shranjuje in razdeljuje IVZ.
8. Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravnik, ki opravlja imunoprofilakso proti nalezljivim boleznim, mora obvezno imeti za shranjevanje imunoprofilaktičnih preparatov hladilne naprave (hladilnike) opremljene z umerjenimi merilnimi indikatorji temperature. Za zagotovitev hladne verige pri prevozu imunoprofilaktičnih preparatov pa mora imeti ustrezne hladilne torbe ali enakovredno embalažo. Izpolnjevati mora predpisane sanitarno tehnične in druge pogoje ter pogoje dobre skladiščne prakse. Nadzor nad izvajanjem hladne verige opravlja Republiški zdravstveni inšpektorat. Oseba, ki v zdravstvenem zavodu oziroma pri zasebnem zdravniku skrbi za nabavo, transport in shranjevanje cepiva, mora biti usposobljena za rokovanje s preparati po načelih dobre skladiščne prakse. Usposabljanje izvaja IVZ.
9. Imunoprofilaksa se opravlja skladno z načeli dobre ambulantne prakse in varnega cepljenja. Za imunoprofilakso se obvezno uporabljajo brizgalke in igle za enkratno uporabo za vsako osebo posebej. Pri imunoprofilaksi, ki se daje parenteralno, morajo biti na razpolago sredstva, ki jih uporabljamo v primeru anafilaktične reakcije.
10. S kužnim materialom, ki nastane ob imunoprofilaksi, se ravna skladno z navodilom o ravnanju z odpadki, ki nastajajo pri opravljanju zdravstvene dejavnosti. Neuporabljene preparate se z zapisnikom vrne na IVZ.
11. Vodenje evidenc:

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravnik, ki opravlja imunoprofilakso ali pod čigar nadzorstvom se le-ta opravlja, vodi evidenco in izda potrdilo o cepljenju.

Podatki o cepljenju in podatki o trajni kontraindikaciji za cepljenje se evidentirajo v osnovni medicinski dokumentaciji in v osebni dokument cepljene osebe (Knjižica o cepljenju, Potrdilo o cepljenju, Mednarodna izkaznica).

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravnik, ki opravlja cepljenje predšolskih otrok, mora o opravljenih cepljenjih oziroma izpolnjevanju tega programa voditi evidenco in poročati območnemu zavodu za zdravstveno varstvo, ta pa poroča IVZ-ju.

Obvezno je zbiranje in vzdrževanje podatkov ter vodenje evidenc in poročanje s pomočjo enotnega računalniškega programa.

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravnik, ki opravlja cepljenje šolskih otrok in ostalih skupin prebivalcev, mora o opravljenih cepljenjih oziroma izpolnjevanju tega programa poročati območnemu zavodu za zdravstveno varstvo, ta pa poroča IVZ-ju.

IVZ poroča o opravljenem cepljenju proti tuberkulozi Bolnišnici Golnik, Kliničnemu oddelku za pljučne bolezni in alergijo.

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravnik, ki opravlja imunoprofilakso ali pod čigar nadzorstvom se le-ta opravlja, mora voditi evidenco o sledljivosti imunoprofilaktičnih preparatov, o beleženju temperature v hladilnikih in v prostoru, o umerjanju merilnih indikatorjev temperature in o prevozu na cepilno mesto.

12. O pojavih pridruženih cepljenju je treba nemudoma obvestiti Register stranskih pojavov, ki ga vodi IVZ, Trubarjeva 2, Ljubljana.
13. Dopolnilno cepljenje predšolskih in šolskih obveznikov:
Dopolnilno cepljenje predšolskih in šolskih obveznikov je potrebno opraviti, če v posamezni občini in v katerem koli delu naselja ni cepljenih:
 - 95% obveznikov proti ošpicam, mumpsu, rdečkam, otroški paralizi, davici, tetanusu oslovskemu kašlju, haemophilusu influenzae (tip b) in hepatitisu B;
 - 90% obveznikov proti drugim nalezljivim boleznim, za katere je cepljenje obvezno po imunizacijskem programu.
14. Finančna sredstva za izvajanje posameznih programov imunoprolifakse so sestavni del programov imunoprolifakse za posamezne skupine.

III

Zaradi neprekinjenega izvajanja cepljenja se ta program smiselno uporabi za nabavo cepiv, pri katerih je potrebno začeti s postopki javnega naročanja pred začetkom veljave programa imunoprolifakse in kemoprolifakse za leto 2005.

IV

Ta program začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 512-9/2003-5
Ljubljana, dne 25. februarja 2004.
EVA 2004-2711-0037

dr. Dušan Keber l. r.
Minister
za zdravje

[Priloga 1: Koordinatorji cepljenja](#)

[Priloga 2: Seznam zdravnikov izvajalcev programa cepljenja](#)